

KARTA PROGRAMOWA

Moduł kształcenia	Teoretyczne podstawy wychowania	
Nazwa modułu kształcenia w języku angielskim	Theoretical Basis of Education	
Kierunek studiów	pedagogika	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma kształcenia	niestacjonarna	
Poziom przedmiotu (podstawowy/specjalnościowy/ ogólnouczelniany)	podstawowy	
Status przedmiotu (obowiązkowy/do wyboru)	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia	studia I stopnia	
Język wykładowy	polski	
Semestr realizacji modułu	II	
Liczba punktów ECTS	6	
Liczba godzin	Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
	15	15
Jednostka realizująca moduł	Katedra Nauk o Wychowaniu	
Moduły poprzedzające	Pojęcia i systemy pedagogiczne I	

Syntetyczna charakterystyka modułu

Moduł o charakterze propedeutycznym, przedstawiający zagadnienia jednej z czterech podstawowych dyscyplin pedagogicznych – teorii wychowania, wprowadzający do bardziej szczegółowych analiz w obrębie subdyscyplin pedagogicznych. Treścią modułu są elementy teoretycznej wiedzy pedagogicznej w zakresie ideologii i ujęć definicyjnych wychowania, metod wychowania, dziedzin wychowania.

Cele modułu

1. Opanowanie podstawowych elementów wiedzy z zakresu teorii wychowania.
2. Wyposażenie studentów w treści teoretyczne niezbędne do udziału w tworzeniu strategii oddziaływań wychowawczych w szkołach i innych instytucjach wychowania.
3. Kształtowanie umiejętności przetwarzania teoretycznej wiedzy pedagogicznej na praktykę wychowania.
4. Kształtowanie postawy krytycznej i postawy refleksyjnej - rozwijanie umiejętności samodzielnego myślenia i wdrożenie studentów do refleksji nad istotą i uwarunkowaniami procesu wychowania.

Opis efektów kształcenia modułu

Symbol efektu kształcenia dla modułu	Osiągnięte efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku
	Wiedza:	
W_01	zna elementarną terminologię używaną w pedagogice i rozumie jej źródła oraz zastosowania	K_W01 +++
W_02	ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania, jego filozoficznych, społeczno-kulturowych podstaw	K_W03 ++
W_03	zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów	K_W09 ++
	Umiejętności:	

U_01	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania sytuacji wychowawczych	K_U02 +
U_02	potrafi w sposób klarownych i spójny wypowiadać się w mowie i piśmie, na tematy dotyczące wybranych zagadnień pedagogicznych; z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych	K_U06 ++
U_03	potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności pedagogicznej	K_U09 +++
Kompetencje społeczne:		
K_01	docenia znaczenie nauk pedagogicznych dla utrzymania i rozwoju prawidłowych więzi w środowiskach społecznych i odnosi zdobytą wiedzę do projektowania działań zawodowych	K_K02 +
K_02	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych	K_K03 ++
K_03	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania pedagogiczne	K_K08 ++

Treści kształcenia modułu	
Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Postacie wiedzy o wychowaniu – ideologie, doktryny, teorie 2. Teoria wychowania jako dyscyplina pedagogiczna 3. Wychowanie jako główny przedmiot teorii wychowania 4. Socjalizacja i inne zjawiska pokrewne pojęciu wychowania oraz wzajemne relacje między nimi 5. Proces wychowania - struktura organizacja przebieg 6. Rola wartości w procesie wychowania 7. Teleologia wychowania 8. Wielkie ideologie i teorie wychowania 9. Charakterystyka współczesnych systemów wychowawczych 10. Wychowanie w świetle wybranych koncepcji psychologicznych 11. Wprowadzenie do pedagogicznych teorii wychowania. Wychowanie w ujęciu Sergiusz Hessena 12. Charakterystyka współczesnych teorii wychowania: personalistyczna koncepcja wychowania 13. Charakterystyka współczesnych teorii wychowania: postmodernistyczna koncepcja wychowania 14. Strategie wychowania 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osobowość jako przedmiot i podmiot wychowania 2. Metody wychowania - pojęcie, rodzaje, klasyfikacje 3. Metoda nagradzania jako istotna metoda w pracy wychowawczej 4. Metoda karania - szansa czy przeszkoda w wychowaniu? 5. Metoda modelowania i metoda oddziaływań grupowych 6. Metoda zadaniowa i metoda perswazyjna jako sposoby wychowawczych oddziaływań 7. Dziedziny wychowania: wychowanie moralne 8. Dziedziny wychowania: wychowanie umysłowe (intelektualne) 9. Dziedziny wychowania: wychowanie estetyczne 10. Dziedziny wychowania: wychowanie zdrowotne (fizyczne) 11. Błędy wychowawcze. Koncepcja "wychowania bez porażek" T. Gordona 12. Psychospołeczne warunki skutecznego wychowania

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Banasiak J., Reagowanie wychowawcze w wielowymiarowej pedagogice działania, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1997. 2. Gordon T., Wychowanie bez porażek, Wydawnictwo Pax, Warszawa 1997. 3. Górniewicz J., Teoria wychowania (Wybrane problemy), „GLOB”, Toruń-Olsztyn 1996. 4. Gurycka A., Błąd w wychowaniu, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1990. 5. Konarzewski K., Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych, PWN,
------------------------------	---

	<p>Warszawa 1987.</p> <p>6. Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2005.</p> <p>7. Myszkowska-Litwa M., Wychowanie intelektualne w teorii dydaktycznej i praktyce edukacyjnej, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008.</p> <p>8. Nowak M, Teorie i koncepcje wychowania, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.</p> <p>9. Tomaszewski T., Ślady i wzorce, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1984.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. Hessen S., Podstawy pedagogiki, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 1997.</p> <p>2. Janke A., Rodzinne uwarunkowania wychowania w okresie transformacji polskiej [w:] Teoria wychowania w okresie przemian, red. E. Kubiak-Szymborska, D. Zając, Wydawnictwo Wers, Bydgoszcz 2008.</p> <p>3. Muszyński H., Zarys teorii wychowania, PWN, Warszawa 1980.</p> <p>4. Stróżewski W., O stawaniu się człowiekiem. Kilka myśli niedokończonych [w:] Człowiek, wychowanie, kultura, red. F. Adamski, Wydawnictwo WAM, Kraków 1993.</p> <p>5. Wojnar I., Teoria wychowania estetycznego, Wydawnictwo „Żak”, Warszawa 1995.</p>

Metody dydaktyczne

- metody podające (wykład, odczyt)
- dyskusja dydaktyczna
- praca grupowa
- metody eksponujące (ekspozycja filmu, utworu muzycznego, utworu literackiego)